

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____
Chișinău

Pentru aprobarea tarifelor la serviciile de expertiză judiciară și extrajudiciară

În temeiul art. 75 alin. (2) al Legii nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.157-162, art.316), Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

1) Tarifele la serviciile de expertiză judiciară prestate de Centrul național de expertize judiciare, Ministerul Afacerilor Interne și Centrul Național Anticorupție, conform anexei nr. 1;

2) Tarifele la serviciile de expertiză judiciară prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară din subordinea Ministerului Sănătății, conform anexei nr. 2;

3) Metodologia de determinare a tarifelor la serviciile prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară, conform anexei nr. 3;

4) Tarifele la alte servicii prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară, conform anexei nr. 4.

2. Serviciilor de expertiză extrajudiciară li se aplică tarifele pentru serviciile de expertiză judiciară.

3. Se abrogă unele hotărîri ale Guvernului, conform anexei nr. 5.

Prim-ministru

PAVEL FILIP

TARIFELE
la serviciile de expertiză judiciară prestate de Centrul național de expertize
judiciare, Ministerul Afacerilor Interne și Centrul Național Anticorupție

Genul expertizei judiciare	Specialitatea (tipul) expertizei judiciare	Cost- oră (lei)	Timpul efectuării unei expertize, în funcție de complexitatea acesteia (numărul de ore)			Tarifele la serviciile de expertiză judiciară (lei)		
			simplă	medie	complicată	simplă	medie	complicată
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Expertiza dactiloscopică	1.01. Examinarea urmelor digitale, palmare și plantare	70	24	36	60	1680	2520	4200
	1.02. Examinarea crestoscopică (edgeoscopia)	70	24	36	60	1680	2520	4200
	1.03. Examinarea poroscopică	70	24	36	60	1680	2520	4200
2. Expertiza traseologică	2.01. Examinarea urmelor-forme create de om (cu excepția urmelor de mâini și plantei piciorului) și animale, cu diferite obiecte ale lumii materiale (obiecte, părți de obiecte, mecanisme, scule, unități de transport etc.), precum și a urmelor- materii	70	30	60	180	2100	4200	12600
3. Expertiza armelor albe	3.01. Examinarea armelor albe	70	24	60	180	1680	4200	12600
4. Expertiza grafoscopică	4.01. Examinarea scrisului de mână și a semnăturilor	70	26	45	180	1820	3150	12600
5. Expertiza de autor	5.01. Expertiza de determinare a autorului de text	70	26	45	180	1820	3150	12600
6. Expertiza tehnică a documentelor	6.01. Expertiza tehnică a documentelor	70	30	60	180	2100	4200	12600
7. Expertiza de portret	7.01. Expertiza de portret	70	45	90	180	3150	6300	12600
8. Expertiza balistică	8.01. Examinarea armelor de foc și a munițiilor	70	30	60	180	2100	4200	12600
9. Expertiza fono- și videogramelor	9.01. Identificarea vorbitorului după eșantioane ale vocii și vorbirii	70	30	90	180	2100	6300	12600
	9.02. Examinarea tehnică a fono- și videogramei	70	30	90	180	2100	6300	12600

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10. Expertiza tehnico-explozivă	10.01. Determinarea legităților producerii exploziilor și examinarea dispozitivelor explozive	70	45	90	180	3150	6300	12600
11. Expertiza materialelor și a substanțelor	11.01. Examinarea substanțelor narcotice (drogurilor) și psihotrope, precum și a precursorilor	70	24	40	90	1680	2800	6300
	11.01.01. Examinarea substanțelor narcotice (drogurilor) și psihotrope de origine vegetală	70	24	40	90	1680	2800	6300
	11.01.02. Examinarea substanțelor narcotice (drogurilor) și psihotrope de origine sintetică, a formelor medicamentoase și a produselor farmaceutice	70	24	40	90	1680	2800	6300
	11.02. Examinarea substanțelor de marcă a obiectelor aflate sub control special	70	30	60	120	2100	4200	8400
	11.03. Examinarea produselor petroliere și a lubrifianților	70	30	60	90	2100	4200	6300
	11.04. Examinarea metalelor, aliajelor și a articolelor fabricate din ele	70	36	60	120	2520	4200	8400
	11.05. Examinarea lacurilor, vopselelor și acoperirilor de vopsea	70	30	60	180	2100	4200	12600
	11.06. Examinarea fibrelor, materialelor fibroase și a produselor acestora de ardere	70	36	60	120	2520	4200	8400
	11.07. Examinarea sticlei, ceramicii și a articolelor fabricate din ele	70	26	45	90	1820	3150	6300
	11.08. Examinarea materialelor polimerice și a cauciucurilor	70	26	45	90	1820	3150	6300
	11.09. Examinarea criminalistică a lichidelor ce conțin alcool	70	24	40	90	1680	2800	6300
	11.09.01. Examinarea băuturilor alcoolice tari	70	24	40	90	1680	2800	6300
	11.09.02. Examinarea băuturilor slab-alcoolice și a altor lichide ce conțin alcool	70	24	40	90	1680	2800	6300
	11.10. Examinarea materialelor, documentelor și a scrisului	70	30	60	120	2100	4200	8400
	11.11. Examinarea urmelor secundare ale tragerii și a produselor	70	24	40	90	1680	2800	6300

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	împuşcături							
	11.12. Examinarea substanțelor explozive, a produselor și a urmelor de explozii	70	24	40	90	1680	2800	6300
	11.13. Examinarea substanțelor de proveniență a solului	70	30	60	120	2100	4200	8400
	11.14. Examinarea inscripțiilor de marcare, a urmelor de ștanțare și refacere a inscripțiilor pe obiecte	70	24	60	180	1680	4200	12600
	11.15. Examinarea substanțelor necunoscute	70	24	60	180	1680	4200	12600
12. Expertiza biologică	12.01. Expertiza obiectelor de proveniență animală (zoologică)	70	30	60	90	2100	4200	6300
	12.02. Expertiza obiectelor de proveniență vegetală (botanică)	70	30	60	90	2100	4200	6300
13. Expertiza economico-financiară	13.01. Expertiza contabilă	70	60	180	360	4200	12600	25200
	13.02. Expertiza economică	70	60	180	360	4200	12600	25200
	13.03. Expertiza economico-inginerească	70	60	180	360	4200	12600	25200
14. Expertiza merceologică	14.01. Expertiza produselor industriei ușoare de larg consum	70	24	45	90	1680	3150	6300
	14.02. Expertiza produselor alimentare	70	24	45	90	1680	3150	6300
	14.03. Expertiza auto merceologică	70	20	30	60	1400	2100	4200
	14.04. Expertiza merceologică a utilajului industrial	70	40	90	180	2800	6300	12600
15. Expertiza în domeniul construcțiilor	15.01. Evaluarea bunurilor imobile și a utilajului tehnologic	70	40	90	180	2800	6300	12600
	15.02. Partajarea/modul de folosință a bunurilor imobile	70	40	90	180	2800	6300	12600
	15.03. Cercetarea obiectelor imobiliare, materialelor de construcții și documentelor conexe	70	40	90	180	2800	6300	12600
16. Expertiza autotehnică	16.01. Expertiza circumstanțelor accidentului rutier	70	16	30	90	1120	2100	6300
	16.02. Examinarea stării tehnice a mijloacelor de transport și a pieselor lor	70	36	60	180	2520	4200	12600
	16.03. Expertiza traseologică în transportul rutier	70	45	90	180	3150	6300	12600
17. Expertiza aparatelor și a instalațiilor	17.01. Examinarea aparatelor și a instalațiilor mecanice și cu gaze	70	26	45	90	1820	3150	6300

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	17.02. Examinarea aparatelor și a instalațiilor electrice	70	26	45	90	1820	3150	6300
18. Expertiza tehnico-incendiară	18.01. Examinarea focarului incendiului și a căilor de răspândire a procesului de ardere	70	45	90	180	3150	6300	12600
	18.02. Examinarea instalațiilor electrice în scopul determinării implicării lor în formarea sursei de aprindere a incendiului	70	45	90	180	3150	6300	12600
	18.03. Examinarea instalațiilor mecanice și a instalațiilor cu foc, în scopul determinării implicării lor în formarea sursei de aprindere a incendiului	70	45	90	180	3150	6300	12600
	18.04. Examinarea aprinderii și autoaprinderii (altor procese fizico-chimice speciale) a substanțelor și materialelor, în scopul determinării implicării lor în formarea sursei de aprindere a incendiului	70	45	90	180	3150	6300	12600
19. Expertiza mijloacelor și a tehnologiilor informaționale	19.01. Examinarea tehnicii de calcul și a sistemelor informatice	70	26	45	90	1820	3150	6300
	19.02. Examinarea informațiilor stocate pe purtători de informații	70	26	45	90	1820	3150	6300
	19.03. Examinarea produselor software	70	26	45	90	1820	3150	6300
20. Expertiza dispozitivelor radioelectronice	20.01. Expertiza dispozitivelor radioelectronice	70	26	45	90	1820	3150	6300
21. Expertiza tehnicii de securitate în muncă	21.01. Examinarea circumstanțelor accidentului de muncă, a documentației ce reflectă organizarea și efectuarea de lucrări	70	26	45	90	1820	3150	6300
	21.02. Examinarea mecanismelor, utilajelor, uneltelor și mijloacelor de protecție	70	26	45	90	1820	3150	6300
22. Expertiza psihologică	22.01. Expertiza psihologică în procesul civil	70	72	104	160	5040	7280	11200
	22.02. Expertiza psihologică în procesul penal	70	64	80	112	4480	5600	7840

TARIFELE
la serviciile de expertiză judiciară prestate de instituțiile publice de
expertiză judiciară din subordinea Ministerului Sănătății

Genul expertizei judiciare	Specialitatea expertizei judiciare	Tipul expertizei judiciare	Timpul necesar (numărul de ore)	Cost-oră (lei)	UnitateA de măsură	Tarif (lei)
1	2	3	4	5	6	7
23. Expertiza medico-legală a cadavrelor și a părților de cadavre umane	23.01. Expertiza cadavrelor și părților de cadavre umane	23.01.01. Examinarea cadavrului în caz de moarte nonviolentă	10	128	1 cadavru	1280
		23.01.02. Examinarea cadavrului în caz de moarte violentă, moarte maternă, cadavru neidentificat, exhumat, scheletat, în putrefacție avansată, făt/nou-născut, părți de cadavru, reexaminarea cadavrului	16	128	1 cadavru	2048
24. Expertiza medico-legală a persoanelor	24.01. Expertiza persoanelor	24.01.01. Examinarea persoanei și constatarea leziunilor traumatice	1	128	1 persoană	128
		24.01.02. Examinarea persoanei pentru constatarea stărilor și violenței sexuale	2,5	128	1 persoană	320
25. Expertiza medico-legală în baza documentelor medicale	25.01. Expertiza în baza documentelor, în limitele competenței specialității de expertiză medico-legală, a cadavrelor, persoanelor și a obiectelor biologice de origine umană	25.01.01. Expertiza persoanelor/cadavrelor și a părților de cadavre umane	2,5	128	1 examinare	320
		25.01.02. Expertiza medico-legală a obiectelor biologice de origine umană și a corpurilor delictive	1,5	140	1 examinare	210
		25.01.03. Fotografierea în cercetările medico-legale	0,75	128	2 pagini	96
		25.01.04. Expertiza medico-legală în comisie:				
		25.01.04.1. Expertiza medico-legală primară/repetată	60	128	1 expertiză	7680
		25.01.04.2. Expertiza medico-legală suplimentară/complexă	40	128	1 expertiză	5120
		25.02. Expertiza calității asistenței medicale	70	128	1 expertiză	8960
26. Expertiza medico-legală a obiectelor biologice de origine umană și a corpurilor delictive	26.01. Expertiza biologică	26.01.01. Determinarea apartenenței de grup a sîngelui lichid:				
		26.01.01.1. În sistemul AB0	1,5	140	1 m/ob.	210
		26.01.01.2. Determinarea Resus-factorului	0,5	140	1 m/ob.	70

1	2	3	4	5	6	7
		(antigenul D)				
		26.01.01.3. În sistemul P	0,75	140	1 microobiect	105
		26.01.01.4. În sistemul MN	1,0	140	1 microobiect	140
		26.01.02 Excluderea paternității (filiației)	5	140	1 persoană	700
		26.01.03. Determinarea prezenței sîngelui în pete	2	140	1 microobiect	280
		26.01.04. Depistarea spermatozozilor	3	140	1 microobiect	420
		26.01.05. Determinarea prezenței secrețiilor (transpirație, urină, salivă)	2	140	1 microobiect	280
		26.01.06. Determinarea apartenenței de specie a materialului biologic	2,5	140	1 microobiect	350
		26.01.07. Determinarea apartenenței de grupă a sîngelui, secrețiilor biologice, părului	3	140	1 microobiect	420
		26.01.08. Determinarea apartenenței de grupă a țesuturilor umane (oase, dinți, unghii, mușchi, blocuri histologice)	7	140	1 microobiect	980
		26.01.09. Cercetarea morfologică a părului	4	140	1 microobiect	560
		26.01.10. Determinarea prezenței celulelor epitelului (vaginal, bucal, rectal, cutanat)	4	140	1 microobiect	560
		26.01.11. Determinarea apartenenței de sex și regională	4	140	1 microobiect	560
	26.02. Expertiza toxicologică	26.02.01. Determinarea concentrației de alcool etilic și prezenței surogatelor (metoda gaz-cromatografică):				
		26.02.01.1. În sînge/urină	1,5	140	1 probă	210
		26.02.01.2. În alte medii biologice	3	140	1 probă	420
		26.02.02. Determinarea calitativă și cantitativă a carboxihemoglobinei/ carboximoglobinei/ methemoglobinei	6	140	1 probă	840
		26.02.03. Screeningul pentru prezența drogurilor/ medicamentelor cu efecte similare prin metoda:				
		26.02.03.1. Kit immunoassay	2	140	1 probă	280
		26.02.03.2. Cromatografie în strat subțire	14	140	1 probă	1960
		26.02.03.3. HPLC	16	140	1 probă	2240
		26.02.03.4. GC-MS	18	140	1 probă	2520
		26.02.04. Determinarea prezenței drogurilor și				

1	2	3	4	5	6	7
		medicamentelor cu efecte similare (canabinoide și metaboliti, cocaină, heroină, opiacee, clonidină, derivați de amfetamină, de fenotiazină, de benzodiazepină, a acidului barbituric etc.):				
		26.02.04.1. Kit immunoassay	2	140	1 probă / 1 substanță	280
		26.02.04.2. Cromatografie în strat subțire	8	140	1 probă / 1 substanță	1120
		26.02.04.3. HPLC	10	140	1 probă / 1 substanță	1400
		26.02.04.4. GC-MS	11	140	1 probă / 1 substanță	1540
		26.02.05. Screeningul elementelor chimice (metoda spectrometrie de emisie atomică)	9	140	1 probă	1260
		26.02.06. Determinarea cantitativă a toxicelor metalice prin metoda:				
		26.02.06.1. Spectrometrie cu absorbție atomică	7	140	1 probă / 1 metal	980
		26.02.06.2. Titrimetrică	14	140	1 probă / 1 metal	1960
		26.02.07. Determinarea substanțelor corosive	12	140	1 probă	1680
		26.02.08. Determinarea toxicelor volatile separabile prin distilare simplă sau antrenare cu vapori de apă	6	140	1 probă	840
		26.02.09. Determinarea prezenței nitriților / nitraților	6	140	1 probă	840
		26.02.10. Determinarea prezenței pesticidelor organofosforat, organoclorurat, carbamice, peritroizilor sintetici și altele	14	140	1 probă / 1 grup de toxice	1960
		26.02.11. Determinarea cantitativă a pesticidelor organofosforate	16	140	1 probă	2240
	26.03. Expertiza histologică		1,0	140	1 fragment	140
	26.04. Expertiza medico-criminalistică	26.04.01. Identificarea obiectului vulnerant în baza leziunilor corporale și deteriorărilor pe obiectele vestimentare	28-30	128	1 cercetare	3840
		26.04.02. Determinarea mecanismului formării leziunilor pe corpul uman, deteriorărilor și urmelor pe obiectele vestimentare:				
		26.04.02.1. Obiecte contondente, ascuțite și armă de foc	26 - 28	128	1 cercetare	3584

1	2	3	4	5	6	7
		26.04.02.2. Traumatisme de transport	30 - 32	128	1 cercetare	4096
		26.04.03. Cercetarea medico-criminalistică a osemintelor	38 - 40	128	1 cercetare	5120
		26.04.04. Determinarea mecanismului formării urmelor de sînge	14 - 16	128	1 cercetare	2048
		26.04.05. Aprecierea vîrstei persoanei	4 - 6	128	1 persoană	768
		26.04.06. Determinarea particularităților morfologice ale leziunilor țesuturilor corpului uman	4 - 6	128	1 cercetare	768
		26.04.07. Identificarea persoanei după amprentele dentare lăsate pe corpul uman	14 - 16	128	1 cercetare	2048
27. Expertiza psihiatrico-legală	27.01. Expertiza psihiatrico-legală în condiții de ambulatoriu/staționar	27.01.01. Expertiza psihiatrico-legală în condiții de ambulatoriu	11	98	1 expertiză	1078
		27.01.02. Expertiza psihiatrico-legală în condiții de staționar	37	98	1 expertiză	3626
	27.02. Expertiza psihiatrico-legală în baza documentelor	27.02.01. Expertiza psihiatrico-legală în baza documentelor (cu excepția cauzelor patrimoniale)	8	98	1 expertiză	784
		27.02.02. Expertiza psihiatrico-legală în baza documentelor în cauze patrimoniale	25	98	1 expertiză	2450
28. Expertiza psihiatrico-psihologică	28.01. Expertiza psihiatrico-psihologică legală în condiții de ambulatoriu/staționar	28.01.01. Expertiza psihiatrico-psihologică legală în condiții de ambulatoriu	19	98	1 expertiză	1862
		28.01.02. Expertiza psihiatrico-psihologică legală în condiții de staționar	50	98	1 expertiză	4900
29. Expertiza clinico-psihologică	29.01. Expertiza clinico-psihologică în condiții de ambulatoriu		21	98	1 expertiză	2058
	29.02. Expertiza clinico-psihologică în baza documentelor		8	98	1 expertiză	784
30. Expertiza psihiatrico-narcologică	30.01. Expertiza psihiatrico-narcologică în condiții de ambulatoriu/staționar	30.01.01. Expertiza psihiatrico-narcologică în condiții de ambulatoriu	19	98	1 expertiză	1862
		30.01.02. Expertiza psihiatrico-narcologică în condiții de staționar	50	98	1 expertiză	4900

METODOLOGIA

de determinare a tarifelor la serviciile prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară

I. Dispoziții generale

1. Metodologia de determinare a tarifelor la serviciile prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară (în continuare – Metodologie) are drept scop stabilirea unor principii unice de calculare a tarifelor la serviciile prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară.

2. Metodologia stabilește:

- 1) componența cheltuielilor incluse în tarifele la serviciile prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară;
- 2) modul de calculare a tarifelor;

3. Determinarea tarifelor se desfășoară în baza principiilor legalității, independenței, obiectivității și plenitudinii calculului efectuate.

4. Tarifele la serviciile de expertiză judiciară se stabilesc în funcție de complexitate. Conform complexității, expertizele se împart în trei categorii:

1) *simplă* – expertiza efectuată asupra obiectelor prin metode simple de investigații, care nu necesită de obicei un volum mare de lucrări și poate fi finalizată conform normativelor din coloana 4 a tabelului din anexa nr. 1;

2) *medie* – expertiza în cadrul căreia, în funcție de numărul de obiecte, de complexitatea metodelor și mijloacele tehnico-științifice aplicate, sînt necesare investigații cu durată conform normativelor din coloana 5 a tabelului din anexa nr. 1;

3) *complicată* – expertiza efectuată prin metode complicate de investigație, cu aplicarea mijloacelor tehnice speciale complicate și cu un volum mare de lucru, care necesită o perioadă lungă de investigații, conform normativelor din coloana 6 a tabelului din anexa nr.1.

II. Cheltuielile incluse în tarife

5. Tarifele la serviciile prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară cuprind cheltuielile directe, indirecte și uzura mijloacelor fixe.

6. Structura cheltuielilor directe incluse în costul tarifelor cuprinde:

- 1) retribuirea muncii;
- 2) contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii calculate de angajator;

3) primele de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate de angajator;

4) costul reactivelor și materialelor, folosite nemijlocit la efectuarea expertizelor judiciare.

7. Cheltuielile privind retribuirea muncii reprezintă salariul calculat pentru experții judiciari implicați direct în procesul de efectuare a expertizelor judiciare.

8. Cuantumul contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală se stabilesc prin legile anuale ale bugetului asigurărilor sociale de stat și fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală.

9. Costul reactivelor și materialelor folosite nemijlocit la efectuarea expertizelor judiciare constituie cheltuielile de achiziționare a acestora.

10. Cheltuielile indirecte reprezintă cheltuielile generale și administrative, precum și alte cheltuieli operaționale suportate efectiv pentru întreținerea activității subdiviziunii de expertiză judiciară a instituțiilor publice, cu excepția cheltuielilor pentru investiții capitale.

11. Uzura mijloacelor fixe reprezintă deteriorarea unei piese sau a unui sistem tehnic datorită întrebuințării îndelungate directe în procesul de efectuare a expertizelor judiciare.

III. Modul de calculare a tarifelor la serviciile prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară

12. Tarifele se stabilesc în temeiul rezultatelor unei analize a cheltuielilor suportate de instituțiile publice de expertiză judiciară pe parcursul perioadelor anterioare.

13. Tarifele se stabilesc utilizând norma de timp pentru efectuarea fiecărei expertize în parte.

14. Tarifele la serviciile de expertiză judiciară efectuate se determină conform formulei:

$$T = C_{\text{oră/expert}} \times N_h,$$

unde:

T – tariful;

$C_{\text{oră/expert}}$ – costul unei ore a expertului judiciar;

N_h – timp pentru acordarea serviciului.

15. Costul unei ore a expertului judiciar se determină conform formulei:

$$C_{\text{oră/expert}} = C_{\text{directe}} + C_{\text{indirecte}} + U_{\text{mf}},$$

unde:

C_{directe} – cheltuielile directe;

$C_{\text{indirecte}}$ – cheltuielile indirecte;

U_{mf} – uzura mijloacelor fixe:

$$U_{\text{mf}} = MF \times \% \text{ de amortizare} / V_{\text{ore}};$$

MF – mijlocele fixe;

V_{ore} – volumul orelor lucrate efective de experți.

16. Cheltuielile directe (C_{directe}) incluse în costul tarifului se determină conform formulei:

$$C_{\text{directe}} = (C_{\text{muncă}} + S_{\text{uma a.s.}} + S_{\text{uma a.m.}} + C_{\text{materiale}}) / F_{\text{ond t.a.o.}},$$

unde:

$C_{\text{muncă}}$ – cheltuielile directe legate de retribuirea muncii experților judiciari implicați direct în procesul de efectuare a expertizelor judiciare;

$S_{\text{uma a.s.}}$ – suma contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate de angajator;

$S_{\text{uma a.m.}}$ – suma primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate de angajator;

$C_{\text{materiale}}$ – costul reactivelor și materialelor folosite nemijlocit la efectuarea expertizelor judiciare;

$F_{\text{ond t.a.o.}}$ – fondul de timp anual de ore lucrătoare, care se determină pornind de la numărul experților judiciari conform schemei de încadrare, zilele calendaristice lucrătoare pe an și numărul de ore lucrătoare pe zi conform legislației.

17. Cheltuielile indirecte ($C_{\text{indirecte}}$) incluse în costul tarifului se determină conform formulei:

$$C_{\text{indirecte}} = (S_{\text{uma c.t.}} - C_{\text{directe}}) / F_{\text{ond t.a.o.}},$$

unde:

$S_{\text{uma c.t.}}$ – cheltuielile totale pe instituția publică (subdiviziune);

C_{directe} – cheltuielile directe;

$F_{\text{ond t.a.o.}}$ – fondul de timp anual de ore lucrătoare, se determină pornind de la numărul experților judiciari conform schemei de încadrare, zilele calendaristice lucrătoare pe an și numărul de ore lucrătoare pe zi conform legislației.

18. Tarifele pentru alte servicii prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară se determină după formulele pentru stabilirea tarifelor la serviciile de expertiză judiciară.

19. Pentru serviciile prestate în afara programului de lucru și în zilele nelucrătoare, tariful se dublează.

20. La decizia conducătorului instituției publice de expertiză judiciară, pentru serviciile prestate în regim de urgență, tariful se dublează.

21. În cazurile în care durata expertizei judiciare depășește normativul maxim indicat în anexele nr. 1 și nr.2 și expertiza este complicată, se aplică prețuri contractuale, calculate conform numărului de ore efectiv folosite pentru efectuarea expertizei.

22. Pentru retragerea materialelor (ordonanței, încheierii sau cererii) de la expertiză, solicitantului i se reține 15% din suma tarifului contractat, ce reprezintă compensarea orelor lucrătoare ale expertului pentru studierea și examinarea prealabilă a materialelor, solicitarea materialelor suplimentare.

23. La remiterea materialului fără executare, în cazul restituirii materialelor din vina solicitantului, acestuia i se reține 15% din suma tarifului contractat, ce reprezintă compensarea orelor lucrătoare ale expertului pentru studierea și examinarea prealabilă a materialelor.

24. Ca excepție, la cererea persoanei fizice care are o situație materială precară, este o persoană cu dizabilități sau este beneficiar de pensie pentru limită de vârstă, prin decizia conducătorului instituției publice de expertiză judiciară, tariful poate fi redus cu pînă la 50%.

25. Tarifele la servicii se vor actualiza în cazul scumpirii cu mai mult de 10% a componentelor din cadrul cheltuielilor incluse în tarif.

TARIFELE
la alte servicii prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară

Nr. crt.	Denumirea serviciului	Unitatea de măsură	Tariful (lei)
1.	Participarea expertului judiciar la acțiuni procesuale, inclusiv la ședințele de judecată	1 oră	50
2.	Instruirea pentru calificarea de expert judiciar	1 oră	50
3.	Consultația expertului	1 oră	50
4.	Spitalizarea persoanei în staționarul de psihiatrie pentru efectuarea expertizei psihiatrice (fără costul alimentației, medicamentelor și investigațiilor paraclinice)	1 zi/pat	322
5.	Îmbălsămarea cadavrului	1 cadavru	450
6.	Restaurarea anatomică a cadavrului	1 cadavru	256
7.	Cosmetizarea și igienizarea cadavrului	1 cadavru	192
8.	Păstrarea cadavrului în camera frigorifică, după efectuarea expertizei	1 cadavru/ 1 oră	18
9.	Păstrarea corpurilor delictive și a obiectelor examinate după finalizarea expertizei	1 zi	30
10.	Eliberarea copiilor de pe rapoarte	1 pagină	5
11.	Eliberarea duplicatelor certificatelor medicale constatatoare ale decesului	1 duplicat	100
12.	Lucrări de xerocopiere A4, A5	1 pagină	1
13.	Deplasarea expertului cu transportul instituției la locul solicitat	1 km	2,75
	Plata expertului pentru deplasarea tur-retur la locul solicitat	1 oră	70

LISTA
hotărârilor Guvernului care se abrogă

1. Hotărârea Guvernului nr. 1052 din 12 septembrie 2006 cu privire la Centrul Național de Expertize Judiciare din subordinea Ministerul Justiției, (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr.150-152, art.1139).

2. Punctul 3 din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 488 din 29 martie 2008 „Cu privire la unele aspecte ale activității instituțiilor subordonate Ministerului Justiției” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 69-71, art. 465).

3. Capitolul XXI al secțiunii B din anexa nr. 3 la Hotărârea Guvernului nr. 1020 din 29 decembrie 2011 „Cu privire la tarifele pentru serviciile medico-sanitare” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.7-12, art. 25).

4. Nomenclatorul și tarifele la serviciile prestate contra plată de către Centrul tehnico-criminalistic și expertize judiciare al Inspectoratului General al Poliției, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 896 din 27 octombrie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.325-332, art. 963).

5. Punctul 5 din Hotărârea Guvernului nr. 1412 din 27 decembrie 2016 „Cu privire la Centrul Național de Expertize Judiciare” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 478-490, art. 1501).

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii de Guvern pentru aprobarea
tarifelor expertizelor judiciare și extrajudiciare

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

La 14 aprilie 2016, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea Nr. 68 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar care a fost elaborată în scopul executării acțiunii prevăzute la punctul 2.3.3 (2) în Planul de Acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 6 din 16 februarie 2012.

Conform dispozițiilor finale ale actului normativ menționat precum și în temeiul art. 75 alin. (2) Guvernul Republicii Moldova urmează să prezinte Parlamentului propuneri pentru aducerea legislației în concordanță cu legea menționată.

Astfel, prezentul proiect de Hotărâre a fost elaborat în vederea creării condițiilor necesare bunei implementări a Legii nr. 68 din 14 aprilie 2016, precum și pentru a ajusta cadrul legislativ în concordanță cu aceasta.

Promovarea acestui proiect urmărește:

- aprobarea tarifelor la serviciile de expertiză judiciară, prestate de Centrul Național de Expertiză Judiciare, Ministerul Afacerilor Interne și Centrul Național Anticorupție
- aprobarea tarifelor Tarifele la serviciile de expertiză judiciară, prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară din *subordinea Ministerului Sănătății*
- aprobarea metodologiei de determinare a tarifelor la **serviciile prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară**
- aprobarea tarifelor pentru alte servicii, prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară.

De asemenea, este de menționat faptul că în temeiul art.43 alin.(2) al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, nr. 181 din 25 iulie 2014, Guvernul sau, după caz, autoritățile administrației publice locale, în funcție de bugetul de la care se finanțează autoritatea/instituția bugetară, stabilesc tarifele la serviciile contra plată efectuate și/sau prestate de către autoritățile/instituțiile bugetare.

2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

La etapa actuală, la nivel de țară nu se dispune de o Metodologie care ar estima valoarea unei expertize. De exemplu, în cadrul Centrului Național Anticorupție potrivit procedurii penale procurorul solicită în cadrul urmăririi penale de la expert suma cheltuielilor care urmează să fie recuperată în instanța de judecată. Situația este identică și în cazul procedurii civile.

Din acest considerent, valoarea acestor cheltuieli se determina prin aplicarea analogică a tarifelor prevăzute de Ministerul Afacerilor Interne (conform Hotărârii de Guvern nr.896/2014) și a Centrului Național de Expertize Judiciare (conform Hotărârii de Guvern nr.1052/2006).

Astfel, considerăm că din punct de vedere procedural și organizațional, toate instituțiile publice de expertiză judiciară trebuie să dispună de *un mecanism unic de calculare a cheltuielilor* care sunt incluse în costul lucrărilor de expertiză, necatînd la faptul, că suma determinată în nomenclator diferă de la o instituție publică la alta.

Ținem să menționăm că această diferențiere ține de faptul că în costul unei expertize judiciare se includ cheltuieli directe (retribuirea muncii, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, costuri ale reactivelor, materialelor și serviciilor primite), cheltuieli indirecte (cheltuieli pentru întreținerea activității subdiviziunilor de expertiză judiciară din cadrul CNA, MAI, MS, MJ) și cheltuieli privind uzura mijloacelor fixe aflate la balanța instituțiilor.

De asemenea, costul lucrării de expertiză este determinat și de normele de timp acordate pentru fiecare lucrare în parte.

În același timp, prin intermediul proiectului se propune aprobarea tarifelor pentru serviciile de expertiză judiciară, incluzînd genul cercetării, timpul efectuării unei expertize și costul per oră pentru fiecare expertiză.

Metodologia de determinare a tarifelor prestate de instituțiile publice de expertiză judiciară (anexa 3) stabilește structura cheltuielilor directe și definește cheltuielile indirecte, incluse în costul serviciilor, descrie modul de calculare al tarifelor, formulele de calcul, calculul model al costului unei ore de lucru, a cheltuielilor indirecte ș.a. .

Metodologia servește temei pentru calcularea tarifelor pentru serviciile cu privire la expertiza judiciară și argumentarea cuantumului costului acestora, stabilind principiile ce urmează a fi respectate la calcularea tarifelor, componența cheltuielilor incluse în costul serviciilor și modul de calculare al tarifelor.

Principiul primatului cheltuielilor reale justifică includerea în cost a tuturor cheltuielilor, legate de acordarea serviciilor. Ținînd cont de specificul serviciilor prestate de către instituțiile publice, se pornește de la determinarea cheltuielilor directe și celor indirecte incluse în costurile serviciilor.

Aducem la cunoștință că tarifele la serviciile de efectuare a expertizelor judiciare ultima dată au fost modificate în anul 2006 prin Hotărâre Guvernului nr.1052 din 12 septembrie 2006 cu privire la Centrul Național de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, în perioada 2006-2016 fiind însă înregistrate majorări considerabile a energiei electrice și termice, utilajelor și reactivelor specifice, fapt ce impune ajustarea tarifelor la realitățile curente. Prin urmare, tariful la serviciile de expertiză prestate de către instituțiile publice (cu excepția CNA) contra plată, este cu mult mai mic decît costul real al acestuia.

În prezent, după calculele prezentate de instituțiile publice, care prestează serviciile de expertiză, costul unei ore a expertului judiciar constituie:

- CNEJ - 71 lei (comparativ cu 25 lei/oră în HG nr.1052);
- MAI – 69,35 lei;
- Departamentul Poliției de Frontieră (structură subordonată MAI) – 74,73 lei;
- CNA- 127 lei.

În scopul stabilirii tarifelor unice pentru toate instituțiile publice susmenționate, s-a decis asupra aplicării tariful de unic de 70 lei ora/expert, care constituie plafonul minim al costului unei ore de activitate a expertului.

În concluzie, relevăm faptul că Metodologia stabilește un mecanism explicit și transparent pentru stabilirea tarifelor la serviciile prestate de către instituțiile publice de expertiză judiciară și va servi ca bază pentru monitorizarea și ulterioara actualizare a acestora.

Analizând expertizele efectuate pe cauze penale în anul 2015, 2016 și a gradului de complexitate a expertizelor (expertize cu un număr mare de obiecte, complexe și dispuse în comisie, numărul mare de întrebări înaintate spre soluționare expertului, metodici și procedee de lucru complicate, care necesită timp îndelungat de investigații), reiese că expertizelor complicate le revine ponderea cea mai mare care aduce impact și la costul lor. Astfel conform datelor Instituțiilor care efectuează expertize total mijloace financiare bugetare necesare pentru finanțarea expertizelor pe parcursul anului 2017, ținînd cont de tarifele la servicii propus în noua Hotărâre de Guvern constituie – 84 032 226,00 lei

CNEJ – 11 613 212, 00 lei;

CNA – 3 117 520 lei;

MAI – 25 235 350,00 lei;

CML – 39 737 444.00 lei;

Medico-legale psihiatrice – 4 328 700 lei.

Anexăm calculele pe fiecare instituție în parte și calculele unei ore de lucru a expertului pe fiecare instituție în parte .

Calculul costului unei ore de lucru expert a CNA

1. Costul cheltuielilor directe pentru 1 oră de lucru :

$$C_{\text{directe}} = (C_{\text{muncă}} + \text{Suma. a.s} + \text{Suma. a.m.} + C_{\text{materiale}}) / \text{Fond. t. a.o.}$$

$$C_{\text{directe}} = (1\,024\,914_{\text{lei}} + 0_{\text{lei}} + 46\,121_{\text{lei}} + 10\,651_{\text{lei}}) / 9\,295_{\text{ore}} =$$

$$= 1\,081\,686_{\text{lei}} / 9\,295_{\text{ore}} = \mathbf{116.37 \text{ lei/oră}}$$

$$\text{Fond. t. a.o.} = 5 \text{ experți} \times 11 \text{ luni} \times 169 \text{ ore} = 9295 \text{ ore}$$

2. Costul cheltuielilor indirecte pentru 1 oră de lucru :

$$\text{Cost ch.ind.1 oră / lucru} = (\text{Suma.c.t.} - (\text{Fond. r.m} + \text{Suma. a.s} + \text{Suma. a.m} + C_{\text{materiale}})) / \text{Fond. t. a.o.}$$

$$\text{Cost ch.ind.1 oră / lucru} = 1117627 - (1024914_{\text{lei}} + 0_{\text{lei}} + 46121_{\text{lei}} + 10651_{\text{lei}}) / 9295_{\text{ore}}$$

$$= \mathbf{3.87 \text{ lei/oră}}$$

$$\text{Suma.c.t} = (\text{Fond. r.m.t.} + \text{Suma. a.s.t.} + \text{Suma. a.m.t.} + C_{\text{materiale.t.}}) =$$

$$= 1024914_{\text{ lei}} + 0_{\text{ lei}} + 46121_{\text{ lei}} + (10651_{\text{ lei}} + 35941_{\text{ lei}}) = 1\,117\,627_{\text{ lei}}$$

3. Calcularea tarifului la o oră expert

$$T_1 = C_{\text{directe}} + C_{\text{indirecte}} + \text{Umf}_1$$

$$T_1 = 116.37 \text{ lei/oră} + 3.87 \text{ lei/oră} + 7.10 \text{ lei/oră} = \mathbf{127.34 \text{ lei/oră}}$$

$$\text{Umf}_1 = (829319 \text{ lei} \times 12,5\%) / 14600 \text{ ore} = 7.10 \text{ lei/oră}$$

$$365 \text{ zile} \times 5 \text{ exp} \times 8 \text{ ore} = 14600 \text{ ore a.}$$

$$T_2 = C_{\text{directe}} + C_{\text{indirecte}} + \text{Umf}_2$$

$$T_2 = 116,37 \text{ lei/oră} + 3,87 \text{ lei/oră} + 4,73 \text{ lei/oră} = \mathbf{124.97 \text{ lei/oră}}$$

$$\text{Umf}_2 = (553565 \text{ lei} \times 12.5\%) / 14600 \text{ ore} = 4.73 \text{ lei/oră}$$

Costul cheltuielilor directe pentru 1 oră de lucru:

$$C_{\text{directe}} = (C_{\text{muncă}} + \text{Suma a.s.} + \text{Suma a.m.} + C_{\text{materiale}}) / \text{Fond t.a.o}$$

Cdirecte= (16 095 600 lei + 3 652 400 lei + 725 400 lei + 948 300 lei) / 261723 ore = **81,85 lei**

- Fond t.a.o = 168069 ore / experți + 93654 ore / p. mediu = 261723 ore.

1) 115,75 experți x 11 luni x 132 ore= 168069 ore.

2) 64,5 p.mediu x 11 luni x 132 ore = 93654 ore.

- Cheltuieli materiale = 948 300 lei.

Costul cheltuielilor indirecte pentru 1 oră de lucru:

Cost ch.ind 1 oră/lucru = (Suma c.t. - (Fond r.m. + Suma a.s. + Suma a.m. + C. materiale))/ Fond t.a.o

Cost ch.ind 1 oră/lucru = (33 308 300 lei - (16 095 600 lei + 3 652 400 lei + 725 400 lei + 948 300 lei)) / 261723 ore = **45,42 lei** 1 oră / lucru.

Suma c.t = (Fond r.m.t + Suma a.s. t + Suma a.m. t + C. materiale t)

Suma c.t = 21 781 500 lei + 4 942 300 lei + 981 600 lei + 5 647 300 lei = 33 308 300 lei

Calcularea tarifului la o oră secții - laboratoare

(64,75 funcții experți și p.mediu)

T1 = Cdirecte + Cost. Ch indirecte + Umf1

T1 = 81,85 lei / oră + 45,42 lei / oră + 13,12 lei / oră = 140,39 lei / oră

Ore/an laboratoare = 64,75 funcții x 11 luni x 132 ore = 94 017 ore / anual

Umf1 = 1 233 434, 49 lei (conform DS an 2015) / 94 017 ore = 13, 12 lei/oră.

Calcularea tarifului la o oră secții fără laboratoare

(115,5 funcții experți și p.mediu)

T2 = Cdirecte + Cost. Ch indirecte + Umf2

T1 = 81,85 lei / oră + 45,42 lei / oră + 0,52 lei / oră = 127,79 lei / oră

Ore/an laboratoare = 115,5 funcții x 11 luni x 132 ore = 167 706 ore / anual

Umf1 = 86 874,61 lei (conform DS an 2015) / 167 706 ore = 0,52 lei/oră.

Salariu mediu al unui expert pe oră

Sal. med exp.= (Cmuncă + Suma a.s. + Suma a.m.)/ Fond t.a.o experți

Sal. med exp.= (11 625 900 lei + 2 655 000 lei + 614 000 lei) / 168069 ore = 88,62 lei / oră

**Calcularea tarifelor la o oră/expert a
Centrul Național de Expertiză Judiciare**

Tarifele se stabilesc în temeiul rezultatelor unei analize a cheltuielilor suportate de instituțiile publice de expertiză judiciară pe parcursul perioadelor anterioare.

Tarifele se stabilesc utilizând norma de timp pentru efectuarea fiecărei expertize în parte.

Tarifele la serviciile de expertiză judiciară efectuate se determină conform formulei:

$$T = C_{\text{oră/expert}} \times N_h$$

în care:

T – tariful;

$C_{\text{oră/expert}}$ – costul unei ore a expertului judiciar;

N_h – timp pentru acordarea serviciului.

Costul unei ore a expertului judiciar se determină conform formulei:

$$C_{\text{oră/expert}} = C_{\text{directe}} + C_{\text{indirecte}} + U_{mf}$$

în care:

C_{directe} – cheltuielile directe;

$C_{\text{indirecte}}$ – cheltuielile indirecte;

U_{mf} – uzura mijloacelor fixe:

$U_{mf} = MF \times \% \text{ de amortizare} / V \text{ ore};$

MF – mijlocele fixe;

V ore - volumul orelor lucrate efective de experți.

Cheltuielile directe (C_{directe}) incluse în costul tarifului se determină conform formulei:

$$C_{\text{directe}} = (C_{\text{muncă}} + \text{Suma. a.s} + \text{Suma. a.m.} + C_{\text{materiale}}) / F_{\text{ond. t. a.o}}$$

în care:

$C_{\text{muncă}}$ – costul cheltuielilor directe legate de retribuirea muncii experților judiciari implicate direct în procesul de efectuare a expertizelor judiciare;

Suma. a.s – suma contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate de angajator;

Suma. a.m. – suma primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală calculate, de angajator;

$C_{\text{materiale}}$ – costul reactivelor și materialelor, folosite nemijlocit la efectuarea expertizelor judiciare.

$F_{\text{ond. t. a. o.}}$ – Fondul de timp anual de ore lucrătoare ($F_{\text{ond.t.a.o.}}$) se determină reieșind din numărul experților judiciari conform schemei de încadrare, zilele calendaristice lucrătoare pe an și numărul de ore lucrătoare pe zi conform legislației;

Cheltuielile indirecte ($C_{\text{indirecte}}$) incluse în costul tarifului se determină conform formulei:

$$C_{\text{indirecte}} = (\text{Suma.c.t.} - C_{\text{directe}}) / F_{\text{ond. t. a.o.}}$$

în care:

Suma.c.t. – cheltuielile totale pe instituția publică(subdiviziunea);

C_{directe} – cheltuielile directe;

Fond. t. a. o. – fondul de timp anual de ore lucrătoare (Fond.t.a.o.) se determină reieșind din numărul experților judiciari conform schemei de încadrare, zilele calendaristice lucrătoare pe an și numărul de ore lucrătoare pe zi conform legislației;

Costul cheltuielilor directe pentru 1 oră de lucru :

$$C_{\text{directe}} = (C_{\text{muncă}} + \text{Suma. a.s} + \text{Suma. a.m.} + C_{\text{materiale}}) / \text{Fond. t. a.o.}$$

$$C_{\text{directe}} = (3462037_{\text{lei}} + 796268_{\text{lei}} + 138481_{\text{lei}} + 357285_{\text{lei}}) / 91091_{\text{ore}} =$$

$$= 4396786_{\text{lei}} / 91091_{\text{ore}} = 52.19 \text{ lei/oră}$$

$$\text{Fond. t. a.o.} = 49 \text{ experți} \times 11 \text{ luni} \times 169 \text{ ore} = 91091 \text{ ore}$$

Costul cheltuielilor indirecte pentru 1 oră de lucru :

$$\text{Cost ch.ind. 1 oră / lucru} = (5756200 - 4396786) / 91091 = 11.00$$

$$\text{Suma.c.t} = (\text{Fond. r.m.t.} + \text{Suma. a.s.t.} + \text{Suma. a.m.t.} + C_{\text{materiale.t.}}) =$$

$$= 3288100 \text{ lei} + 714000 \text{ lei} + 108500 \text{ lei} + 797300 \text{ lei} = 4907900 \text{ lei}$$

Calcularea tarifului la o oră expert

$$T_1 = C_{\text{directe}} + C_{\text{indirecte}} + \text{Umf}_1$$

$$T_1 = 52.19 \text{ lei/oră} + 11 \text{ lei/oră} + 8.25 \text{ lei/oră} = 71,44 \text{ lei/oră}$$

$$\text{Umf}_1 = (8171816 \text{ lei} \times 9,2\%) / 91091_{\text{ore}} = 8.25 \text{ lei/oră}$$

$$T_2 = C_{\text{directe}} + C_{\text{indirecte}} + \text{Umf}_2$$

Tariful pentru o oră de expertiză conform metodologiei de determinare a costurilor MAI

Costul cheltuielilor directe pentru o oră de lucru:

$$C_{\text{directe}} = (C_{\text{munca}} + \text{Suma a.s.} + \text{Suma a.m.} + C_{\text{materiale}}) / \text{Fond t.a.o.} =$$

$$= (9427049,28 + 7585,60 + 1434,26 + 257834,01) / 223080 = 43,45 \text{ lei/oră};$$

$$\text{Fond t.a.o.} = 120 \text{ experți} \times 11 \text{ luni} \times 169 \text{ ore} = 223080 \text{ ore pe an.}$$

$$C_{\text{indirecte}} = (\text{Suma a.c.t.} - (\text{Fond r.m.} + \text{Suma a.s.} + \text{Suma a.m.} + C_{\text{materiale}})) / \text{Fond t.a.o.} =$$

$$= (12532347,73 - (9427049,28 + 7585,60 + 1434,26 + 257834,01)) / 223080 = 12,72 \text{ lei pe oră};$$

$$\text{Umf}_1 = (24577306,68 \times 9\%) / 167880 = 13,18 \text{ lei pe oră};$$

Tarif = C directe + C indirecte + U mfl = 43,45+12,72+ 13,18 = **69,35 lei pe oră.**

Costul cheltuielilor directe pentru o oră de lucru DPF a MAI

C directe = (C munca + Suma a.s.+ Suma a.m. + C materiale)/ Fond t.a.o. =
= (734.326,28 + 23.976,35)/14.872 = **50,99 lei/oră;**

Fond t.a.o. = 8 experți x 11 luni x 169 ore = 14.872 ore pe an.

C indirecte = (Suma a.c.t. -(Fond r.m. + Suma a.s.+ Suma a.m. + C materiale))/ Fond t.a.o. =
= (803.051,99 - 758.302,63)/14.872 = **3,01 lei pe oră;**

Umfl = (1.228.636,87 x 53,9%)/31.942 ore = **20,73 lei pe oră;**

Tarif = C directe + C indirecte + Umfl =
= 50,99 + 3,01 + 20,73 = **74,73 lei pe oră.**

3. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea costurilor expertizelor judiciare și extrajudiciare, va implica alocări din bugetul de stat pentru efectuarea a circa 10896 expertize (conform datelor statistice pentru anul 2015).

4. Respectarea transparenței în procesul decizional

Proiectul Hotărîrii Guvernului pentru aprobarea costurilor expertizelor judiciare și extrajudiciare a fost plasat pe pagina web a Ministerului Justiției, la compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Concomitent, acesta a fost remis spre avizare: Ministerului Finanțelor, Ministerului Economiei, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale, Serviciului Vamal, Procuraturii Generale, Uniunii Avocaților, Centrului Național Anticorupție, Consiliului Superior al Magistraturii precum și tuturor instanțelor de judecată.

5. Constatările expertizei anticorupție

Urmare a efectuării expertizei anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului, Centrul Național Anticorupție a formulat anumite recomandări și propuneri care au fost incluse în tabela de sinteză, elaborată în baza raportului de expertiză.

(Ministru

Vladimir CEBOTARI

**Mijloace financiare bugetare necesare pentru finanțarea
expertizelor CNEJ pe parcursul anului 2017,
ținând cont de tarifele la servicii propuse în noua Hotărâre de Guvern**

Codul genului de expertiză ¹	Genul expertizei	Expertize efectuate ²			
		Costul expertizelor			
		d/p	simplă	medie	complicată
1	grafoscopică	164	45500	1543502	1134000
2	de stabilire a autorului	1	0	0	12600
3	tehnică a actelor	61	18900	75600	428400
4	traseologică	22	6300	29400	151200
5	balistică	12	4200	21000	88200
6	fibrelor, materialelor fibroase și articolelor fabricate din ele	4	0	8400	16800
7	materialelor fibroase supuse distrugerii prin ardere	0	0	0	0
8	lacurilor și vopselelor	0	0	0	
9	produselor petroliere și substanțelor lubrifiante	1	0	0	6300
10	polimerilor și masei plastice	0	0	0	0
11	substanțelor narcotice, preparatelor medicamentoase cu efect puternic	78	20160	64400	270900
12	lichidelor care conțin alcool	0	0	0	0
13	sticlei, ceramicii și articolelor fabricate din ele	0	0	0	0
14	metalelor, aliajelor și articolelor fabricate din ele	6	2520	4200	33600
15	solului	1	0	0	8400
16	biologică a obiectelor vegetale și animale	0	0	0	0
17	chimică	6	0	0	0
18	circumstanțelor accidentelor rutiere	111	19040	69300	384300
19	traseologică a vehiculelor	70	31500	132300	491400
20	tehnică a pieselor vehiculelor	40	15120	50400	277200
21	merceologică auto	143	29400	90300	323400
22	instalațiilor mecanice	2	0	0	12600
23	instalațiilor electrotehnice	11	3150	6300	113400

24	instalațiilor cu gaze	2	0	0	12600
25	tehnicii incendiare	52	25200	100800	360360
26	tehnicii de calcul	12	1820	3150	63000
27	exploziilor tehnologice	0	0	0	0
28	tehnicii securității muncii	40	10920	37800	138600
29	în construcții	19	8400	8400	163800
30	de evaluare și partajare a bunuri-lor imobile, obiectelor de construcții și utilajului	31	11200	56700	226800
31	contabilă	90	0	0	2268000
32	economică	75	0	0	1890000
33	financiar-bancară	2	0	0	50400
34	merceologică (a produselor de larg consum și alimentare)	63	15120	59850	220500
	TOTAL	1136	268450.00	2361802,00	8982960,00

În total costul expertizelor prognozate pe anul 2017 luând în considerație expertizele pe anul 2015 și aplicarea tarifelor care se prognozează să fie aplicate, costul expertizelor va constitui - 11613212 lei, care este și impactul la budget.

Anexa 2

**Mijloace financiare bugetare necesare pentru finanțarea
expertizelor CNA pe parcursul anului 2017,
ținând cont de tarifele la servicii propuse în noua Hotărâre de Guvern**

Genul cererii	simplă			medie			complicată			Total
	cant.	pret	suma	cant.	pret	suma	cant.	pret	suma	
Expertiza e	4	4,200	16,800	40	12,600	504,000	4	25,200	100,800	621,600
Expertiza t	7	2100	14,700	58	4200	243,600	94	12,600	1,184,400	1,442,700
Expertiza	0	0	0	1	4200	4,200	3	12,600	37,800	42,000
Expertiza t	0	0	0	0	0	0	1	12,600	12,600	12,600
Expertiza c	28	1,820	50,960	22	3,150	69,300	48	12,600	604,800	725,060
Expertiza mijloacelor și tehnologiilor de informaționale	17	1,820	30,940	11	3,150	34,650	19	6,300	119,700	185,290
Expertiza c	0	0	0	1	3,150	3,150	1	6,300	6,300	9,450
Expertiza c	1	1,680	1,680	2	2,520	5,040	3	4,200	12,600	19,320
Expertiza r	0	0	0	1	2,800	2,800	4	6,300	25,200	28,000
Expertiza f	0	0	0	1	6,300	6,300	2	12,600	25,200	31,500
TOTAL	57		115,080	137		873,040	179		2,129,400	3,117,520

**Mijloace financiare bugetare necesare pentru finanțarea
expertizelor MAI pe parcursul anului 2017,
ținând cont de tarifele la servicii propus în noua Hotărâre de Guvern**

Genul Expertizei	În baza ordonanțelor/sucreierilor emise de către Procuratură, Procuratură Anticorupție, Judecătorii etc.,										În baza ordonanțelor emise de organele MAI									Total pe IGP	
	Simple			Medii			Complicată			Suma totală	Simple			Medii			Complicată				Suma totală
	Numărul	Prețul	Suma	Numărul	Prețul	Suma	Numărul	Prețul	Suma		Numărul	Prețul	Suma	Numărul	Prețul	Suma	Numărul	Prețul	Suma		
ETD	3	2100	6300	18	4200	75600	17	12600	214200	296100	48	2100	100800	276	4200	1159200	109	12600	1373400	2633400	2929500
Grafoscopie	9	1680	15120	24	4200	100800	15	12600	189000	304920	31	1680	52080	378	4200	1587600	110	12600	1386000	3025680	3330600
Portret	0		0	5	6300	31500	0		0	31500	0		0	29	6300	182700	0		0	182700	214200
Tehnico-explosivă	1	3150	3150	7	6300	44100	0		0	47250	21	3150	66150	7	6300	44100	0		0	110250	157500
Substanțele explozive	0		0	0		0	0		0	0	24	1680	40320	1	2800	2800	0		0	43120	43120
Produse împușcături	12	1680	20160	6	2800	16800	4	6300	25200	62160	59	1680	99120	28	2800	78400	8	6300	50400	227920	290080
Balistice	3	2100	6300	20	4200	84000	14	12600	176400	266700	211	2100	443100	299	4200	1255800	81	12600	1020600	2719500	2986200
Traseologie	0		0	2	4200	8400	0		0	8400	206	2100	432600	217	4200	911400	98	12600	1234800	2578800	2587200
Armă albă	4	1680	6720	0		0	0		0	6720	4	1680	6720	0		0	0		0	6720	13440
Cercetarea circumstanțelor accidentelor	0		0	5	2100	10500	4	6300	25200	35700	6	1120	6720	76	2100	159600	64	6300	403200	569520	605220
Cercetarea traseologică în transport	0		0	0		0	3	12600	37800	37800	0		0	4	6300	25200	20	12600	252000	277200	315000
Examinarea stării tehnice a mijloacelor de transport și pieselor lor (cercetarea detaliilor)	0		0	0		0	4	12600	50400	50400	1	2520	2520	9	4200	37800	19	12600	239400	279720	330120
Examinarea merceologică a mijloacelor de transport și pieselor	0		0	10	4200	42000	34	12600	428400	470400	1	2520	2520	10	4200	42000	9	12600	113400	157920	628320
Relevarea numerelor de marcai	0		0	18	4200	75600	8	12600	100800	176400	27	1680	45360	38	4200	159600	40	12600	504000	708960	885360
Informațional	215	1820	391300	242	3150	762300	0		0	1153600	232	1820	422240	201	3150	633150	1	6300	6300	1061690	2215290
Fonoscopic	1	2100	2100	0		0	0		0	2100	4	2100	8400	0		0	0		0	8400	10500
Dactiloscopice	1	1680	1680	5	2520	12600	0		0	14280	211	1680	354480	462	2520	1164240	68	4200	285600	1804320	1818600
Droguri	184	1680	309120	198	2800	554400	96	6300	604800	1468320	407	1680	683760	613	2800	1716400	238	6300	1499400	3899560	5367880
Metale și aliaje	4	2520	10080	6	4200	25200	0		0	35280	0		0	17	4200	71400	10	8400	84000	155400	190680
Fibre	0		0	0		0	0		0	0	0		0	0		0	2	8400	16800	16800	16800
Vopsele	0		0	0		0	0		0	0	2	2100	4200	3	4200	12600	7	12600	88200	105000	105000

Anexa 4

Mijloace financiare bugetare necesare pentru finanțarea expertizelor CML pe parcursul anului 2017, ținând cont de tarifele la servicii propuse în noua Hotărâre de Guvern

Denumirea serviciului	Nr. cercetări	Tarif	Suma
Examinarea cadavrului în caz de moarte neviolentă	5220	1280	6681600
Examinarea cadavrului în caz de moarte violentă, moarte maternă, cadavru neidentificat, exhumat, scheletat, în putrefacție avansată, făt/ nou-născut, părți de cadavru, reexaminarea cadavrului	3236	2048	6627328
Examinarea persoanei și constatarea leziunilor traumatice	18677	128	2390656
Examinarea persoanei pentru constatarea stărilor și violenței sexuale	343	320	109760
Expertiza în baza documentelor, în limita competenței specialității de expertiză medico-legală a cadavrelor, persoanelor și obiectelor biologice de origine umană			
- expertiza persoanelor/cadavrelor, părților de cadavre umane	3386	320	1083520
- expertiza medico-legală a obiectelor biologice de origine umană și a corpurilor delictive	54	210	11340
- fotografierea în cercetările medico-legale	500	96	48000
Experiza medico-legală în comisie			
- primară/repetată	242	7680	1858560
- suplimentară/complexă	30	5120	153600
Expertiza calității asistenței medicale	150	8960	1344000
Expertiza biologică			
Determinarea apartenenței de grup a sângelui lichid:			
- în sistemul AB0	1287	210	270270
- determinarea Resus-factorului (antigenul D)	10	70	700
- în sistemul P		105	0
- în sistemul MN		140	0
Excludera paternității (filiației)		700	0
Determinarea prezenței sângelui în pete	5759	280	1612520
Depistarea spermatozoizilor	3223	420	1353660
Determinarea prezenței secrețiilor (sudorii, urinei, salivei)	598	280	167440

Determinarea apartenenței de specie a materialului biologic	3389	350	1186150
Determinarea apartenenței de grupă a (<i>sângei, secrețiilor biologice, părului</i>)	10000	420	4200000
Determinarea apartenenței de grupă a țesuturilor umane (<i>oase, dinți, unghii, mușchi, blocuri histologice</i>)	147	980	144060
Cercetarea morfologică a părului	852	560	477120
Determinarea prezenței celulelor epitelului (vaginal, bucal, rectal, cutanat)	594	560	332640
Determinarea apartenenței de sex și regională	257	560	143920
<i>Expertiza toxicologică</i>			0
Determinarea concentrației de alcool etilic și prezenței surogatelor (metoda gaz-cromatografică)			
- în sânge/urină	8846	210	1857660
- în alte medii biologice	137	420	57540
Determinarea calitativă și cantitativă a carboxihemoglobinei/ carboximioglobinei/ methemoglobinei	263	840	220920
Screening pentru prezența drogurilor/ medicamentelor cu efecte similare prin metoda:			
- kit immunoassay	364	280	101920
- cromatografie în strat subțire	1203	1960	2357880
- HPLC		2240	0
- GC-MS		2520	0
Determinarea prezenței drogurilor și medicamentelor cu efecte similare (canabinoide și metaboliți, cocaină, heroină, opiacee, clonidină, derivați de amfetamină, de fenotiazină, de benzodiazepină, a acidului barbituric ș.a.)			
- kit immunoassay	278	280	77840
- cromatografie în strat subțire	371	1120	415520
- HPLC		1400	0
- GC-MS		1540	0
Screening al elementelor chimice (metoda spectrometrie de emisie atomică)	788	1260	992880
Determinarea cantitativă a toxicelor metalice prin metoda:			
- spectrometrie cu absorbție atomică	264	980	258720
- titrimetrică		1960	0
Determinarea substanțelor corosive	10	1680	16800
Determinarea toxicelor volatile separabile prin distilare simplă sau antrenare cu vapori de apă	10	840	8400
Determinarea prezenței nitriților/ nitraților	2	840	1680
Determinarea prezenței pesticidelor organofosforate, organoclorurate, carbamice, peritroizilor sintetici și altele	45	1960	88200

Determinarea cantitativă a pesticidelor organofosforate	10	2240	22400
Expertiza histologică	15763	140	2206820
Expertiza medico-criminalistică			
Identificarea obiectului vulnerant în baza leziunilor corporale și deteriorărilor pe obiectele vestimentare	92	3840	353280
Determinarea mecanismului formării leziunilor pe corpul uman, deteriorărilor și urmelor pe obiecte vestimentare			
- obiecte contondente, ascuțite și armă de foc	28	3584	100352
- traumatisme de transport		4096	0
Cercetarea medico-criminalistică a osemintelor	47	5120	240640
Determinarea mecanismului formării urmelor de sânge	3	2048	6144
Aprecierea vârstei persoanei	44	768	33792
Determinarea particularităților morfologice ale leziunilor țesuturilor corpului uman	59	768	45312
Identificarea persoanei după amprentele dentare lăsate pe corpul uman		2048	0
Participarea expertului judiciar la acțiuni procesuale	1518	50	75900
SUMA TOTALĂ			39737444

**Mijloace financiare bugetare necesare pentru finanțarea
expertizelor medico-legale psihiatrice pe parcursul anului 2017,
ținând cont de tarifele la servicii propuse în noua Hotărâre de Guvern**

Servicii de expertiză

Genul expertizei judiciare	Specialitatea expertizei judiciare	Tipul expertizei judiciare	Numărul de expertize efectuate pe parcursul unui an	Tariful propus în HG (lei)	Mijloace financiare necesare (lei)
27. Expertiza psihiatrico-legală	27.01. Expertiza psihiatrico-legală în condiții de ambulator/staționar	27.01.01. Expertiza psihiatrico-legală în condiții de ambulator	833	1078	897974
		27.01.02. Expertiza psihiatrico-legală în condiții de staționar	106	3626	384356
	27.02. Expertiza psihiatrico-legală în baza documentelor	27.02.01. Expertiza psihiatrico-legală în baza documentelor (cu excepția cauzelor patrimoniale)	95	784	74480
		27.02.02. Expertiza psihiatrico-legală în baza documentelor în cauze patrimoniale	29	2450	71050
28. Expertiza psihiatrico-psihologică	28.01. Expertiza psihiatrico-psihologică legală în condiții de ambulator/staționar	28.01.01. Expertiza psihiatrico-psihologică legală în condiții de ambulator	353	1862	657286
		28.01.02. Expertiza psihiatrico-psihologică legală în condiții de staționar	80	4900	392000
29. Expertiza clinico-psihologică	29.01. Expertiza clinico-psihologică în condiții de ambulator (în cauze civile și cauze penale)			2058	
	29.02. Expertiza clinico-psihologică în baza documentelor (în cauze civile și cauze penale)			784	
30. Expertiza psihiatrico-narcologică	30.01. Expertiza psihiatrico-narcologică în condiții de ambulator/staționar	30.01.01. Expertiza psihiatrico-narcologică în condiții de ambulator	46	1862	85652
		30.01.02. Expertiza psihiatrico-narcologică în condiții de staționar	22	4900	107800

TOTAL	1564	2670598
--------------	-------------	----------------

Notă: Pînă la moment expertiza clinico-psihologică nu s-a efectuat din cauza lipsei expertului autorizat.
În anul 2017 acest tip de expertiză va fi efectuat.

Servicii conexe

	Număr de zile pat	Tariful propus în HG (lei)	Mijloace financiare necesare (lei)
Spitalizarea persoanei expertizate în staționarul de psihiatrie pentru efectuarea expertizei psihiatrice	4300	322	1384600
Costul alimentației, medicamentelor și investigațiilor paraclinice			273500
TOTAL			1658100

Total mijloace financiare bugetare necesare pentru finanțarea expertizelor medico-legale psihiatrice pe parcursul anului 2017, ținînd cont de tarifele la servicii propus în noua Hotîrîre de Guvern constituie - **4328,7 mii lei**